

Sygn. akt II UK 91/17

POSTANOWIENIE

Dnia 11 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku Ł. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.
przy udziale zainteresowanego F. R.
o ubezpieczenie społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 11 stycznia 2018 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 2 czerwca 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 czerwca 2016 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 28 lipca 2015 r. i oddalił odwołanie Ł. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia 27 marca 2014 r., stwierdzającej jego niepodleganie ubezpieczeniom społecznym od dnia 1 września 2013 r.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił naruszenie przepisów postępowania mogące mieć wpływ na wynik sprawy, a polegające na nieuzasadnionym przyjęciu, że: a) brak jest jakichkolwiek dowodów świadczących o tym, iż ubezpieczony świadczył pracę na rzecz pracodawcy - płatnika składek; b) umowa o pracę zawarta pomiędzy ubezpieczonym a płatnikiem składek była fikcyjna wobec faktu, że praca w rzeczywistości nie była wykonywana przez

ubezpieczonego; c) o fikcyjności umowy świadczy wysokość uzyskiwanego wynagrodzenia, brak podpisów ubezpieczonego na umowach dotyczących sprzedanych produktów finansowych oraz brak swobody ubezpieczonego i uprawnień po jego stronie do działania w imieniu pracodawcy.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania uzasadniono występowaniem istotnych zagadnień prawnych, a mianowicie: 1) czy sąd drugiej instancji jest uprawniony do przeprowadzenia własnej oceny zgromadzonych dowodów w sytuacji braku kwestionowania ich wiarygodności przez którąkolwiek ze stron postępowania, skoro zarzut apelacyjny organu rentowego odnosił się jedynie do dokonania dowolnej ich oceny bez precyzyjnego przedstawienia, na czym ta dowolność i sprzeczność z zasadami logiki miałyby polegać; 2) czy brak jakiegokolwiek inicjatywy dowodowej ze strony organu rentowego w zakresie wykazania pozorności zawartej umowy o pracę powoduje automatyczne „przeniesienie tego ciężaru” na ubezpieczonego; 3) czy sama znaczna wysokość wynagrodzenia, od którego pracodawca odprowadza składki na ubezpieczenie społeczne pracownika (które to wynagrodzenie stanowi jedną z podstaw uznania stosunku łączącego pracodawcę i pracownika za stosunek pracy) i brak jej zakwestionowania przez organ rentowy daje podstawy do przyjęcia tezy o fikcyjności zatrudnienia; 4) czy fakt jednoczesnego opłacania składek z tytułu ubezpieczenia społecznego w oparciu o dwie różne podstawy prawne (umowa o pracę oraz działalność gospodarcza) stanowi podstawę do przyjęcia fikcyjności jednej z tych podstaw.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skuteczne wniesienie skargi kasacyjnej jako pisma procesowego uzależnione jest od zachowania przez skarżącego wymaganej co do niej konstrukcji oraz przepisanej formy. Z art. 398⁴ § 1 k.p.c., który w tej materii jest

podstawowym przepisem, wynika, że na ustawowo określone wymagania każdej skargi kasacyjnej składa się: 1) oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona oraz wskazanie, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części, a więc określenie zakresu zaskarżenia, 2) przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie, 3) wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany, a zatem sformułowanie wniosków kasacyjnych, tzw. *petitum* skargi kasacyjnej, czyli wskazanie, jakiego rozstrzygnięcia domaga się skarżący ze względu na przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Spełnienie wymagania przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia polega na tym, że skarżący powinien wskazać, na jakiej z przewidzianych w art. 398³ § 1 k.p.c. podstaw kasacyjnych opiera skargę kasacyjną, następnie przytoczyć - oznaczone numerem artykułu (paragrafu, ustępu) ustawy - naruszone przepisy prawa i wyjaśnić, na czym ich naruszenie polega (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 424365 oraz z dnia 1 kwietnia 2015 r., II UK 287/14, LEX nr 1806478). Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym nie może merytorycznie rozstrzygać o zasadności skargi kasacyjnej, kierując się domysłami czy intuicją co do oznaczenia przepisów, których naruszenie zarzuca strona wnosząca skargę. Inaczej rzecz ujmując, Sąd Najwyższy nie jest władny dokonywać wykładni kierunku zaskarżenia, gdyż skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana, aby nie stwarzała w tym przedmiocie żadnych wątpliwości interpretacyjnych.

Przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie jest elementem konstrukcyjnym skargi, którego brak nie może zostać usunięty, a dotknięta nim skarga podlega odrzuceniu, bez wzywania do jej uzupełnienia. Skargę kasacyjną niespełniającą wymagań z art. 398⁴ § 1 k.p.c. odrzuca sąd drugiej instancji, a jeśli tego nie uczyni, do jej odrzucenia jest uprawniony Sąd Najwyższy (art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c.).

W niniejszej skardze kasacyjnej nie przytoczono podstaw kasacyjnych, a więc przepisów prawa oznaczonych numerem artykułu (paragrafu, ustępu), a jedynie powołano się ogólnie na naruszenie przepisów postępowania, nie wskazując nawet, w jakim akcie prawnym przepisy te miałyby się znajdować.

Prowadzi to do odrzucenia skargi przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c.

aw